

REGULAMIN DYSCYPLINARNY

Związku Piłki Ręcznej w Polsce

*(Tekst jednolity przyjęty uchwałą nr 6. Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia
Sprawozdawczego Delegatów ZPRP w dniu 30 maja 2026 r.)*

Preambuła

Podleganie odpowiedzialności dyscyplinarnej wynika z przynależności do organizacji sportowej, z czym wiąże się dobrowolnie przyjęty na siebie obowiązek przestrzegania przepisów przez nią uchwalanych oraz zasad, którymi się kieruje.

Postępowanie dyscyplinarne zapewnia obwinionemu prawo do obrony oraz prawo do bezstronnego i wszechstronnego rozpoznania jego sprawy przez dwie niezależne i niezawisłe instancje.

Ponadto postępowanie dyscyplinarne jest autonomiczne i opiera się na zasadzie szybkości, uwzględnienia specyfiki rozgrywek oraz zachowania czystości zasad rywalizacji sportowej, co skutkuje również tym, że w postępowaniu dyscyplinarnym nie obowiązują wszystkie zasady wynikające z prawa karnego, jak również wszystkie gwarancje procesowe określone przepisach dotyczących postępowania w sprawach karnych.

Definicje

Regulamin – niniejszy regulamin

Strona postępowania - podmiot, którego praw i obowiązków dotyczy postępowanie. Stronami postępowania są w szczególności osoby prawne i fizyczne, którym zarzuca się popełnienie wykroczenia dyscyplinarnego, oraz poszkodowani w wyniku ich działań.

Wykroczenia popełnione w związku z zawodami – wykroczenia popełnione przed, po oraz w trakcie meczu oraz w każdym innym czasie, jeśli czyn został popełniony w ramach pełnionych funkcji lub motywacja jego popełnienia, przyczyna lub skutek odnosi się do zawodów

Niesportowe zachowanie - zachowanie naruszające normy społeczne oraz godzące w zasady lub wartości obowiązujące w sporcie, w tym takie jak: czystość rywalizacji sportowej, szacunek dla rywali, sędziów trenerów i kibiców,

zachowanie zdrowego stylu życia. Przez niesportowe lub niegodne zachowanie rozumie się w szczególności:

- 1) przebywanie w miejscach publicznych lub wykonywanie funkcji w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków odurzających,
- 2) naruszenie nietykalności cielesnej, znieważenie lub zniesławienie innej osoby,
- 3) krytykowanie lub komentowanie decyzji osób odpowiedzialnych za organizację, przebieg rozgrywek lub akcji szkoleniowych,
- 4) uszkodzenie lub zniszczenie mienia,
- 5) zachowania agresywne, ksenofobiczne, rasistowskie, wykluczające lub dyskryminujące.

Charakter chuligański - wykroczenia dyscyplinarne polegające na godzeniu w porządek lub spokój publiczny albo niszczeniu lub uszkodzeniu mienia, jeżeli sprawca działał publicznie oraz w rozumieniu powszechnym bez powodu lub z błahego powodu, okazując przez to lekceważenie podstawowych zasad porządku prawnego. Zachowaniem chuligańskim jest w szczególności: używanie pirotechniki na meczach lub naruszanie zasad bezpieczeństwa, używanie wulgaryzmów, prowokowanie zamieszek na meczach, dążenie do konfrontacji z przedstawicielami organizatora lub służb ochrony.

Czyn podobny – zachowanie tego samego sprawcy, godzące w tożsamy dobro, o zbliżonych znamionach albo popełniany z takich samych nagannych pobudek.

Zakaz przebywania na obiekcie sportowym – oznacza zakaz przebywania na całym obiekcie sportowym, w tym w szczególności na boisku i w jego okolicy, widowni, strefach biletowanych oraz szatniach.

Nawiązka – zadośćuczynienie finansowe polegające na obowiązku zapłaty określonej kwoty na rzecz pokrzywdzonego lub wskazany cel społeczny.

Rozdział 1

Postanowienia wstępne

§ 1

1. Regulamin Dyscyplinarny Związku Piłki Ręcznej w Polsce (ZPRP), zwany dalej „Regulaminem”, określa w szczególności:
  - 1) zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej,
  - 2) kary dyscyplinarne i kary dodatkowe oraz zasady ich wymiaru,

- 3) wykroczenia dyscyplinarne oraz wymiar kar za ich popełnienie,
  - 4) organy dyscyplinarne i ich kompetencje,
  - 5) tryb postępowania dyscyplinarnego.
2. Ilekroć w Regulaminie jest mowa o piłce ręcznej bez bliższego określenia, to rozumie się każdą formę piłki ręcznej.
  3. Postępowanie dyscyplinarne jest autonomiczne, odbywa się na podstawie zapisów niniejszego regulaminu i nie mają do niego zastosowania przepisy karne materialne i procesowe, jeśli przepis wprost do nich nie odsyła.
  4. W przypadku, jeśli dla właściwego rozpoznania sprawy, uregulowania regulaminu wymagają wykładni, doprecyzowania lub uzupełnienia, organ prowadzący postępowanie może stosować w drodze analogii przepisy prawa powszechnie obowiązującego, regulującego stosunki prawne o zbliżonym charakterze. W przypadku, gdy dla rozpoznania sprawy istnieje konieczność wykładni przepisów Regulaminu Dyscyplinarnego, której organ nie jest w stanie dokonać samodzielnie, ma on prawo zwrócenia się do Zarządu ZPRP o jej dokonanie.

§ 2

1. Odpowiedzialności dyscyplinarnej podlegają:
  - 1) członkowie Związku,
  - 2) osoby fizyczne działające w imieniu członków zwyczajnych ZPRP, w szczególności prezesi i inni reprezentanci klubów i WZPR, a także ich działacze i pracownicy,
  - 3) osoby fizyczne biorące udział we współzawodnictwie sportowym organizowanym i prowadzonym przez ZPRP lub z jego upoważnienia przez inne podmioty, w szczególności zawodnicy, trenerzy i członkowie ekip szkoleniowych, sędziowie oraz delegaci i przedstawiciele Związku, agenci piłki ręcznej.
2. Odpowiedzialności dyscyplinarnej podlega również osoba, która przestała pełnić daną funkcję, jeżeli wykroczenie dyscyplinarne stanowiące podstawę jej odpowiedzialności zostało popełnione w okresie jej pełnienia.

§ 3

Wykroczeniami dyscyplinarnymi są czyny zabronione (w tym również usiłowanie, pomocnictwo, podżeganie w rozumieniu przepisów kodeksu karnego) pod groźbą kar wyszczególnionych w niniejszym Regulaminie.

§ 4

1. Karami dyscyplinarnymi są:
  - 1) kara pieniężna od 100 zł do 100 000 zł,
  - 2) nakaz rozegrania zawodów bez udziału publiczności w wymiarze do 12 meczów,

- 3) zakaz rozgrywania zawodów na obiekcie sportowym w wymiarze do 12 meczów,
  - 4) zakaz wyjazdu zorganizowanej grupy kibiców w wymiarze do 12 meczów,
  - 5) wykluczenie z rozgrywek,
  - 6) przeniesienie drużyny do niższej klasy rozgrywek,
  - 7) zakaz dokonywania transferów, użyczenia szkoleniowego lub wypożyczenia, w wymiarze do 3 sezonów rozgrywkowych,
  - 8) pozbawienie miejsca zajętego w rozgrywkach ligowych, w tym osiągniętych tytułów, zdobytych nagród lub pozbawienie miejsca zajętego w rozgrywkach o Puchar Polski, w tym tytułu zdobywcy Pucharu Polski,
  - 9) odsunięcie zawodnika od udziału w zawodach w wymiarze do 15 meczów lub do 9 miesięcy,
  - 10) odsunięcie od wykonywania funkcji sędziego na okres do 3 lat,
  - 11) odsunięcie od wykonywania funkcji delegata na okres do 3 lat,
  - 12) odsunięcie od wykonywania funkcji agenta piłki ręcznej na okres do 3 lat,
  - 13) odsunięcie trenera lub osoby towarzyszącej od udziału w zawodach, w wymiarze do 15 meczów lub do 9 miesięcy,
  - 14) odsunięcie przedstawicieli klubu lub Związku od reprezentowania tych podmiotów podczas zawodów do 3 lat,
  - 15) zakaz przebywania na obiekcie sportowym podczas zawodów mistrzowskich (w tym Pucharu i Superpucharu Polski), w wymiarze do 15 meczów lub do 9 miesięcy,
  - 16) dożywotni zakaz wykonywania określonej funkcji w zawodach,
  - 17) dożywotni zakaz udziału we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez ZPRP lub z jego upoważnienia przez inne podmioty,
  - 18) zakaz ubiegania się o licencję agenta piłki ręcznej do 5 lat.
2. W przypadku orzeczenia kary pieniężnej dopuszcza się orzeczenie innych kar podstawowych i dodatkowych. W przypadku orzeczenia innej kary podstawowej niż finansowa można orzec karę dodatkową.

§ 5

1. Dodatkowymi karami dyscyplinarnymi są:
  - 1) zakaz wykonywania funkcji organizacyjnych i sportowych w ZPRP oraz w innych podmiotach zarządzających rozgrywkami w wymiarze do 5 lat,
  - 2) walkower,
  - 3) zakaz udziału członka kadry narodowej w rozgrywkach krajowych lub międzynarodowych w wymiarze do 15 meczów lub do 9 miesięcy,
  - 4) obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej wykroczeniem,
  - 5) nawiązka w kwocie do 100 000 zł,
  - 6) obowiązek przeproszenia,
  - 7) kara skreślenia z listy członków kadry narodowej i reprezentantów kraju.
  - 8) kary odsunięcia lub dożywotnich zakazów, z zastrzeżeniem § 4 ust. 2.

2. Kary dodatkowe można orzec zamiast lub obok kary podstawowej, a orzeka się je, jeżeli Regulamin tak stanowi.

§ 6

1. Kara, o której mowa w § 4 ust. 1 punkt od 9 do 14, oznacza odsunięcie od udziału we wszystkich mistrzowskich zawodach piłki ręcznej (w tym Pucharu i Superpucharu Polski) i od wszystkich funkcji pełnionych podczas tych zawodów, z zastrzeżeniem ust.2, w tym zakaz komunikowania się w trakcie zawodów pośrednio lub bezpośrednio, niezależnie od środka porozumiewania się na odległość z drużyną lub jakimkolwiek jej członkiem.
2. Orzekając karę, o której mowa w ust. 1 organ dyscyplinarny może również orzec o sześcibu lub rodzaju rozgrywek, w której kara będzie obowiązywać.
3. Do kary, o której mowa w § 5 ust. 1 punkt 3 odpowiednie zastosowanie ma ust. 1, z zastrzeżeniem, że kara orzekania jest wyłącznie względem członka kadry narodowej, w tym reprezentanta Polski lub członka sztabu szkoleniowego.

§ 7

1. Kara, o której mowa w § 5 ust. 1 punkt 2, oznacza uznanie zawodów za przegrane 0:10 w bramkach oraz 0:3 w punktach. Jeżeli zawody się odbyły, a ich wynik został zweryfikowany jako walkower na korzyść drużyny, która je wygrała, to wówczas utrzymuje się wynik uzyskany w zawodach, jeśli różnica bramek wynosiła ponad 10.
2. Jeżeli drużyny obu klubów popełniły wykroczenia, może być orzeczony obustronny walkower.

§ 8

1. Jeżeli wykroczenie zostało popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, organ dyscyplinarny może orzec karę dodatkową nawiązki.
2. Nawiązka jest przeznaczona na rozwój sportu młodzieżowego w ZPRP.
3. Przy orzekaniu kar dodatkowych, o których mowa w § 5 ust. 1 punkt 4 i 6, określa się sposób naprawienia szkody oraz formę przeproszenia pokrzywdzonego.

§ 9

1. Przy wymierzaniu kary należy w szczególności:
  - 1) oceniać stopień społecznej i sportowej szkodliwości czynu,
  - 2) oceniać całokształt zachowania obwinionego po popełnieniu kary, w szczególności działania podjęte przez niego w celu zminimalizowania skutków wykroczenia lub zapobieżenia mu w przyszłości,
  - 3) brać pod uwagę cele kary w zakresie społecznego i sportowego oddziaływania, a także cele zapobiegawcze i wychowawcze,

- 4) brać pod uwagę rodzaj i rozmiar wyrządzonej wykroczeniem szkody i sportowej, stopień winy, pobudki, sposób działania i zachowania po popełnieniu wykroczenia,
  - 5) uwzględniać zarówno łagodzące, jak i obciążające okoliczności popełnienia wykroczenia.
2. Dopuszcza się zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary albo odstąpienia od wymierzania kary podstawowej lub dodatkowej, jeżeli społeczna lub sportowa szkodliwość czynu była znikoma, a postawa obwinionego, w szczególności przyznanie się do winy i odpowiedzialności, wskazuje, że wymierzenie kary w niższej wysokości spełni swoje cele.

§ 10

1. Wymiar kary dyscyplinarnej może zostać podwyższony, jeśli na osobę ukaraną nakłada się karę dyscyplinarną za takie samo lub podobne wykroczenie, popełnione w ciągu ostatnich 2 lat lub jeśli to wykroczenie miało charakter chuligański.
2. Podwyższenie kary nie może przekroczyć maksymalnej kary podstawowej powiększonej o połowę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

§ 11

1. Jeżeli wykroczenie dyscyplinarne stanowi jednocześnie podstawę odpowiedzialności karnej lub w sprawach o wykroczenie, oba postępowania toczą się niezależnie od siebie dopuszcza się zawieszenie postępowania dyscyplinarnego do czasu zakończenia postępowania karnego. Sprawca podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej niezależnie od odpowiedzialności karnej lub wykroczeniowej.
2. Jeżeli wykroczenie osoby fizycznej jest jednocześnie wykroczeniem osoby prawnej, w ramach której lub na rzecz której działa ta osoba fizyczna, odpowiedzialności podlegają oba te podmioty. Organ dyscyplinarny może orzec o solidarnej odpowiedzialności obu podmiotów.
3. Jeżeli czyn wyczerpuje znamiona wykroczeń określonych w dwóch lub więcej przepisach Regulaminu, stosuje się przepis przewidujący najsurowszą karę, której górna granica może zostać zaostrzona o połowę.
4. Klub ponosi odpowiedzialność za osoby wskazane w §2 ust. 1 pkt 2) i 3) na zasadzie ryzyka.

Rozdział 2 Wykroczenia dyscyplinarne

§ 12

Klub piłki ręcznej, który wycofał drużynę w trakcie rozgrywek, po opublikowaniu ich terminarza, podlega karze pieniężnej, nie niższej niż 5 000 złotych.

§ 13

1. Klub piłki ręcznej, którego drużyna nie przystąpiła do zawodów, podlega karze pieniężnej w kwocie nie niższej niż 2 000 złotych.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, orzeka się karę dodatkową w postaci walkowera oraz karę dodatkową naprawienia szkody wyrządzonej wykroczeniem.

§ 14

1. Klub piłki ręcznej, którego drużyna samowolnie opuściła boisko w trakcie zawodów, podlega karze pieniężnej.
2. Jeżeli z powodu, o którym mowa w ust. 1, impreza została odwołana, orzeka się walkower.

§ 15

Osoba odpowiedzialna za drużynę piłki ręcznej, która samowolnie opuściła boisko w trakcie zawodów mistrzowskich, podlega karze pieniężnej do 10 000 złotych oraz może podlegać odpowiedniej karze odsunięcia od wykonywania funkcji lub udziału w zawodach na okres od 6 miesięcy, przy odsunięciu od udziału w co najmniej 9 zawodach.

§ 16

1. Klub piłki ręcznej, którego przedstawiciel, działacz lub pracownik dopuścił się korupcji sportowej podlega karze pieniężnej w kwocie od 15 000 złotych, a drużyna tego klubu podlega karom określonym w ust. 2 – 4.
2. Jeżeli do popełnienia wykroczenia, o którym mowa w ust. 1, doszło w trakcie trwania sezonu rozgrywkowego, drużyna klubu podlega karze wykluczenia z rozgrywek co oznacza brak klasyfikacji na koniec tego sezonu i przeniesienie drużyny do niższej klasy rozgrywkowej od następnego sezonu rozgrywkowego.
3. Jeżeli do popełnienia wykroczenia, o którym mowa w ust. 1, doszło w trakcie rozgrywek, ale zostało ono stwierdzone po ich zakończeniu, drużyna klubu podlega karze wykluczenia ze wszystkich rozgrywek do końca tego sezonu oraz karze przeniesienia do niższej klasy rozgrywkowej od następnego sezonu rozgrywkowego.
4. W sytuacji opisanej w ust. 3 drużyna klubu, zostaje pozbawiona zdobytych tytułów, zajętego miejsca w rozgrywkach oraz ewentualnych nagród pieniężnych.
5. W przypadku opisanym w ust. 1 orzeka się karę dodatkową naprawienia szkody wyrządzonej wykroczeniem.

§ 17

1. Osoba, wobec której postawiono zarzut korupcji sportowej, podlega karze odsunięcia od wykonywania określonej funkcji na okres postępowania karnego.

2. W przypadku skazania osób prawomocnym wyrokiem za przestępstwa, o których mowa w ust. 1, orzeka się odpowiednią karę odsunięcia od wykonywania funkcji lub udziału w zawodach na okres od 9 miesięcy lub karze zakazu dożywotniego.

§ 18

Kto w związku ze współzawodnictwem sportowym w piłce ręcznej brał udział w zakładach wzajemnych, bukmacherskich lub podobnych, dotyczących zdarzeń objętych rozgrywkami lub uzyskał jakkolwiek korzyść z tego tytułu podlega karze pieniężnej oraz odpowiedniej karze dodatkowej odsunięcia od wykonywania określonej funkcji lub udziału w zawodach na okres od 6 miesięcy lub karze zakazu dożywotniego.

§ 19

Kto uczestnicząc we współzawodnictwie sportowym w piłce ręcznej działał w celu wypaczenia wyników zawodów, podlega karze pieniężnej w kwocie do 50 000 zł oraz może podlegać odpowiedniej karze odsunięcia od wykonywania określonej funkcji lub udziału w zawodach na okres od roku lub karze zakazu dożywotniego.

§ 20

Kto uczestnicząc we współzawodnictwie sportowym w piłce ręcznej zachęcał lub prowokował kibiców do niesportowego zachowania, podlega karze pieniężnej w kwocie do 50 000 złotych oraz może podlegać karze dodatkowej odsunięcia od udziału w zawodach przez okres od 3 miesięcy, przy odsunięciu od udziału w co najmniej 7 zawodach.

§ 21

1. Kto w związku z zawodami naruszył nietykalność cielesną innej osoby podlega karze pieniężnej w kwocie do 50 000 złotych i może podlegać odpowiedniej karze dodatkowej odsunięcia od wykonywania odpowiedniej funkcji lub udziału w zawodach przez okres od 6 miesięcy, przy odsunięciu od udziału w co najmniej 9 zawodach.
2. W przypadku naruszenia przez zawodnika przepisu 8:5, 8:6 lub 8:10 przepisów gry w piłkę ręczną, zawodnik podlega karze odsunięcia od 1 do 12 zawodów lub karze pieniężnej.
3. W przypadku naruszenia przepisu 16:11 przepisów gry w piłkę ręczną, osoba popełniająca wykroczenia podlega karze odsunięcia od 1 do 12 zawodów lub karze pieniężnej.
4. W przypadku, gdy do naruszenia przepisu 16:11 przepisów doszło w krótkim odstępie czasu po rozegraniu meczu, osoba popełniająca wykroczenie może podlegać odsunięciu od 1 do 12 zawodów lub karze pieniężnej.
5. Przed nałożeniem kar z ust. 2 - 4 Komisarz Ligi może wystąpić o wydanie opinii przez Przewodniczącego Kolegium Sędziów ZPRP.

6. Brak opisu w protokole naruszenia z ust. 2-4, nie wyłącza uprawnień Komisarza Ligi do nałożenia kary odsunięcia zawodnika lub osoby towarzyszącej od udziału w zawodach. Przed nałożeniem kary Komisarz Ligi jest zobowiązany uzyskać opinię Przewodniczącego Kolegium Sędziów ZPRP.

§ 22

1. W przypadku niesportowego zachowania lub szczególnie niesportowego zachowania trenera lub osoby towarzyszącej, Klub podlega karze pieniężnej:
  - 1) przy każdym kolejnym co trzecim upomnieniu żółtą kartką trenera lub osoby towarzyszącej w kwocie od 200 złotych do 1 000 złotych,
  - 2) przy każdym kolejnym co drugim wykluczeniu trenera lub osoby towarzyszącej na dwie minuty w kwocie od 500 złotych do 3 000 złotych,
  - 3) za czerwoną kartkę trenera lub osoby towarzyszącej w kwocie od 500 złotych do 5 000 złotych.
2. W przypadku szczególnie niesportowego zachowania trenera lub osoby towarzyszącej, o którym mowa w ust. 1 pkt. 3) trener lub osoba towarzysząca podlega karze odsunięcia od udziału w zawodach od 1 do 10 meczów.

§ 23

1. Klub piłki ręcznej będący gospodarzem zawodów, który naruszył ustawę o bezpieczeństwie imprezy masowej lub regulaminy rozgrywek, podlega karze pieniężnej w kwocie od 1 000 złotych.
2. Klub piłki ręcznej będący gospodarzem zawodów niemających charakteru imprezy masowej, który naruszył regulamin obiektu, regulaminu rozgrywek lub naruszył zasady bezpieczeństwa podlega karze pieniężnej od 500 złotych.
3. Jeżeli z powodu, o którym mowa w ust. 1 i 2, impreza została odwołana, orzeka się walkower.

§ 24

1. Klub piłki ręcznej będący gospodarzem zawodów, podczas których (tj. bezpośrednio przed, w trakcie, bezpośrednio po) jego kibice dopuścili się niesportowego zachowania, naruszenia regulaminu obiektu, lub przepisów Ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, podlega karze pieniężnej.
2. Jeżeli zachowania kibiców miały charakter chuligański albo jeżeli były wznoszone hasła dyskryminacyjne, nieobyczajne lub wulgarne, orzeka się dodatkowo karę zakazu rozgrywania zawodów na obiekcie sportowym albo karę nakazu rozgrywania zawodów bez udziału publiczności albo karę zakazu wyjazdu zorganizowanej grupy kibiców.
3. Takim samym karom podlega klub piłki ręcznej gości, którego kibice zachowali się w sposób opisany w ust. 1 lub 2.
4. Klub piłki ręcznej będący gospodarzem zawodów, który nie podejmuje adekwatnych działań (m.in. reakcja spikera, reakcja służb ochrony) w celu

zapobieżenia czynom opisanych w ust. 1 i ust. 2 powyżej, podlega karze pieniężnej od 5 000 złotych.

§ 25

1. Klub piłki ręcznej, którego zawodnik, trener lub członek ekipy szkoleniowej albo przedstawiciel nie przestrzegał kary odsunięcia od udziału w zawodach, podlega karze pieniężnej w kwocie nie niższej niż 4 000 złotych.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, można orzec karę dodatkową w postaci walkowera, jeżeli nie przestrzeganie orzeczenia odsunięcia mogło wpłynąć na wynik meczu.

§ 26

1. Klub piłki ręcznej, który naruszył obowiązki marketingowe lub medialne, określone regulaminami uchwalonymi przez Zarząd ZPRP, podlega karze pieniężnej. Regulaminy, o których mowa w zdaniu powyżej stają się załącznikami do niniejszego regulaminu z chwilą ich uchwalenia.
2. W przypadku opisanym w ust. 1 orzeka się karę dodatkową naprawienia szkody wyrządzonej wykroczeniem.

§ 27

1. Klub piłki ręcznej, którego zawodnik, trener lub osoba towarzysząca uczestniczyła w zawodach bez prawa do udziału w nich podlega karze pieniężnej w kwocie do 50 000 złotych.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, orzeka się karę dodatkową w postaci walkowera oraz naprawienia szkody wyrządzonej wykroczeniem.

§ 28

Kto narusza zakaz przebywania w obiekcie sportowym podlega karze pieniężnej do 30 000 złotych.

§ 29

1. Zawodnik, członek sztabu szkoleniowego, przedstawiciel lub pracownik klubu, który podczas zawodów, lub nawet poza nimi, (np. w publikacjach lub w social mediach), ale w związku z zawodami, dopuszcza się zachowań i gestów agresywnych bądź dyskryminacyjnych, używa słów wulgarnych lub obraźliwych, bądź podejmuje inne działania naruszające normy społeczne podlega karze pieniężnej oraz odpowiedniej karze odsunięcia wykonywania określonej funkcji lub od udziału w zawodach.
2. Kto uczestnicząc w ramach współzawodnictwa sportowego w piłce ręcznej znajdował się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających podlega odpowiedniej karze odsunięcia od wykonywania określonej funkcji lub udziału w zawodach.

3. Klub piłki ręcznej, którego zawodnik, trener lub osoba towarzysząca, albo przedstawiciel bądź pracownik dopuszcza się wykroczeń o których mowa w ust. 1 i ust. 2 podlega karze pieniężnej w kwocie do 50 000 złotych.

§ 30

1. Kto grozi, znieważa, zniesławia lub publicznie krytykuje, w szczególności organizatorów zawodów lub rozgrywek, sędziów, delegatów, podlega karze pieniężnej w kwocie do 50 000 złotych.
2. Obwiniony może powoływać się na okoliczności łagodzące odpowiedzialność, lub ją wyłączające, wykazując, że: krytyka była rzeczowa, nie nadmiarowa i rzetelna, a nadto nakierowana na dobro dyscypliny oraz odnosząca się do weryfikowalnych faktów.
3. Ze względu na konieczność szczególnej ochrony sędziów oraz czystości rozgrywek, niedopuszczalne są publiczne wypowiedzi dyskredytujące lub podważające decyzje sędziów podczas zawodów, bądź sugerujące ich stronniczość bądź niekompetencję, chyba że zostały spełnione łącznie następujące warunki:
  - 1) są one poparte i wykazane weryfikowalnymi faktami,
  - 2) są udzielane po zakończeniu sezonu rozgrywkowego, albo dotyczą spraw, które zostały poprzedzone złożeniem protestu lub innego środka przewidzianego regulaminami i przepisami ZPRP, który nie został uwzględniony bądź rozpatrzony w terminie 14 dni, bądź zawiadomieniem o popełnieniu przestępstwa korupcji sportowej,
  - 3) nie stanowią presji na środowisko sędziowskie w celu uzyskania korzyści sportowych w kolejnych zawodach. (w szczególności nie dotyczą zawodów, o ile w ciągu następnych 14 dni zaplanowany jest mecz między tymi samymi drużynami).
4. Kto w związku z zawodami dopuszcza się próby niedozwolonego kontaktu z sędziami, w szczególności poprzez naruszenie strefy stolikowej, wejście do pomieszczenia przeznaczonego dla sędziów podczas zawodów lub w jakikolwiek sposób próbuje wpływać na decyzje podejmowane przez nich na boisku podlega karze pieniężnej od 1 000 złotych.

§ 31

1. Członek kadry narodowej, który nie przybył na akcję szkolenia centralnego bez usprawiedliwienia lub samowolnie się z niej oddalił, podlega karze pieniężnej.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, można orzec karę dodatkową w postaci zakaz udziału zawodnika w rozgrywkach krajowych lub międzynarodowych.
3. Klub piłki ręcznej, który wbrew obowiązkowi utrudniał lub odmówił zwolnienia zawodnika powołanego do składu kadry narodowej na akcje szkolenia centralnego, podlega karze pieniężnej, nie niższej niż 10 000 zł.

§ 32

1. Kto uczestnicząc w akcji szkolenia centralnego zachował się w sposób niesportowy lub niegodny reprezentanta Polski, przedstawiciela ZPRP lub członka kadry narodowej, podlega karze pieniężnej do 30 000 złotych, a nadto mogą być orzeczone kary dodatkowe, w stosunku do:
  - 1) reprezentanta Polski – kara dodatkowa skreślenia z listy członków kadry narodowej i reprezentantów kraju oraz zakaz udziału zawodnika w rozgrywkach krajowych lub międzynarodowych na okres od 6 miesięcy, przy nie mniej niż 10 zawodach,
  - 2) przedstawiciela ZPRP – kara dodatkowa zakazu wykonywania funkcji organizacyjnych i sportowych w ZPRP oraz w innych podmiotach zarządzających rozgrywkami w wymiarze od 6 miesięcy,
  - 3) innego członka kadry narodowej – kara dodatkowa zakazu udziału w rozgrywkach krajowych lub międzynarodowych na okres od 6 miesięcy.
2. Przez akcje szkolenia centralnego rozumie się w szczególności: zgrupowania, konsultacje i zawody z udziałem kadry narodowej lub reprezentacji Polski. Przez czas akcji szkolenia centralnego rozumie się czas od wyjazdu do miejsca akcji do czasu powrotu do miejsca zamieszkania.

§ 33

Osoba, która podjęła działania wchodzące w zakres czynności agenta piłki ręcznej lub zawarła kontrakt z zawodnikiem lub trenerem nie posiadając licencji agenta piłki ręcznej, podlega zakazowi ubiegania się o licencję agenta piłki ręcznej przez nie mniej niż 2 lata.

§ 34

Zawodnik, trener lub klub, który zawarł kontrakt z agentem piłki ręcznej który nie posiadał licencji agenta piłki ręcznej, podlega karze pieniężnej do 30 000 złotych.

§ 35

1. Agent piłki ręcznej, który:
  - 1) nakłania lub przekonuje zawodnika lub trenera do przedwczesnego wypowiedzenia umowy lub naruszenia jakichkolwiek zobowiązań określonych w umowie z klubem bez zgody klubu,
  - 2) narusza zasady unikania konfliktu interesu,
  - 3) nie poinformował Komisarza do spraw Agentów Piłki Ręcznej we właściwym terminie, z jakimi zawodnikami, trenerami lub klubami zawarł umowy dotyczące reprezentowania ich interesów,
  - 4) nie przekazał do Komisarza do spraw Agentów Piłki Ręcznej trzeciego egzemplarza kontraktu z zawodnikiem lub trenerem w terminie 14 dni od daty jego zawarcia,
  - 5) nie przedstawił – na żądanie Komisarza do spraw Agentów Piłki Ręcznej – wszystkich dokumentów i umów związanych z prowadzoną działalnością,

- 6) naruszył postanowienia Kodeksu Etyki Zawodowej Agenta,
  - 7) nie poinformował zawodnika, trenera lub klubu o możliwych zagrożeniach dla jego interesów wynikających z zawieranych umów lub kontraktów,
  - 8) zawarł kontrakt z zawodnikiem lub trenerem niezgodny z zapisami Regulaminu Agenta Piłki Ręcznej, przepisami polskiego prawa powszechnego, statutu ZPRP, IHF, EHF lub ich organów,
  - 9) nie posiada ważnej i spełniającej minimalnych wymagań określonych odrębnymi przepisami, polisy ubezpieczeniowej odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności,
- podlega karze pieniężnej w wysokości do 30 000 złotych lub karze odsunięcia od wykonywania funkcji agenta w piłce ręcznej.

§ 36

Kto właściwemu organowi ZPRP przekazał nieprawdziwe dane w procedurze transferu, podlega karze pieniężnej do 20 000 złotych lub karze odsunięcia zawodnika od udziału w zawodach.

§ 37

Kto narusza obowiązek informacyjny, o którym mowa w Regulaminie Zmiany Barw Klubowych ZPRP, podlega karze pieniężnej do 30 000 złotych lub karze zakazu dokonywania transferów, użyczenia szkoleniowego lub wypożyczenia na okres do 3 sezonów rozgrywkowych.

§ 38

Kto zawarł dwa lub więcej kontraktów, których okresy obowiązywania pokrywają się w całości lub części, podlega karze pieniężnej do 15 000 złotych, oraz może podlegać karze dodatkowej odsunięcia od udziału w zawodach na okres do 9 miesięcy.

§ 39

Klub przejmujący zawodnika, który nie uiszczył należnego ekwiwalentu za wyszkolenie mimo upływu 6 tygodni od wydania świadectwa transferu i wezwania do zapłaty, podlega karze pieniężnej do 15 000 złotych lub karze zakazu dokonywania transferów, użyczenia szkoleniowego lub wypożyczenia na okres do 2 sezonów rozgrywkowych.

§ 40

1. Kto narusza postanowienia statutu oraz regulaminów i uchwał ZPRP lub nie realizował prawomocnych orzeczeń i decyzji organów dyscyplinarnych, innych organów Związku lub prawomocnych orzeczeń Sądu Polubownego ZPRP, podlega karze pieniężnej w kwocie do 30 000 zł.
2. Kto narusza postanowienia porządkowe regulaminów rozgrywek, w tym w szczególności w zakresie:

- 1) obowiązków klubów jako gospodarz lub gość zawodów,
  - 2) zabezpieczenia medycznego,
  - 3) strojów i wyposażenia sportowego,
  - 4) udziału osób towarzyszących i trenerów w zawodach,
  - 5) zgłaszania zawodników, trenerów i osób towarzyszących,
  - 6) zgłoszenia hali sportowej do rozgrywek,
  - 7) zawiadomienia o zawodach,
  - 8) minimum kadrowego,
- podlega karze pieniężnej do 1 000 zł, zaś w przypadku regulaminów najwyższej klasy rozgrywkowej - w wysokości do 3 000 zł.
3. Regulaminy rozgrywek oraz inne regulaminy uchwalane przez Zarząd ZPRP stają się załącznikami do niniejszego regulaminu z chwilą ich uchwalenia.

Organy dyscyplinarne

§ 41

1. Postępowanie dyscyplinarne w ZPRP jest dwuinstancyjne.
2. Organami dyscyplinarnymi Związku są:
  - 1) Komisarz Ligi (przez Komisarza Ligi rozumie się również: Komisarza Rozgrywek albo Komisarza do spraw piłki ręcznej plażowej),
  - 2) Komisja Dyscyplinarna ZPRP,
  - 3) Komisja Odwoławcza ZPRP,
  - 4) Zarząd ZPRP,
  - 5) Walne Zgromadzenie Delegatów.
3. W rozgrywkach prowadzonych przez WZRP na zlecenie ZPRP, kompetencje Komisarza Rozgrywek pełni odpowiedni organ dyscyplinarny WZPR. W czasie trwania zawodów młodzieżowych szczebla centralnego kompetencje Komisarza Rozgrywek pełni sędzia główny tychże zawodów. W czasie trwania zawodów piłki ręcznej plażowej kompetencje Komisarza do spraw piłki ręcznej plażowej może pełnić sędzia główny tychże zawodów, jeśli regulamin tychże rozgrywek tak stanowi.
4. Organy dyscyplinarne są niezależne, a ich członkowie niezawisli w wykonywaniu swoich funkcji.

§ 42

1. Komisarz Ligi jest organem dyscyplinarnym I instancji we wszystkich sprawach dyscyplinarnych związanych z rozgrywkami ligi, w której pełni funkcję, poza sprawami zastrzeżonymi do jurysdykcji Komisji Dyscyplinarnej lub Zarządu ZPRP jako organów I instancji.
2. Komisarz Ligi jest właściwy w szczególności w sprawach dotyczących:
  - 1) nieprzystąpienia klubu do zawodów,
  - 2) dopuszczenia do gry osoby nieuprawnionej,
  - 3) naruszenia obowiązków marketingowych i medialnych,
  - 4) samowolnego opuszczenia boiska,

- 5) przeprowadzenia imprezy z naruszeniem przepisów,
  - 6) niesportowego i chuligańskiego zachowania publiczności,
  - 7) przebywania osoby odsuniętej w strefach niedozwolonych,
  - 8) uszkodzenia lub zniszczenia mienia,
  - 9) krytyki decyzji organizatora rozgrywek,
  - 10) podburzania publiczności,
  - 11) wykonywania funkcji w stanie nietrzeźwości,
  - 12) wypaczania wyników zawodów,
  - 13) naruszenia przepisów 8.6, 8.10 i 16.10 przepisów gry w piłkę ręczną,
  - 14) niesportowego i szczególnie niesportowego zachowania trenerów i osób towarzyszących,
  - 15) naruszania nietykalności cielesnej.
3. W sprawach precedensowych, zawiłych, lub wymagających prowadzenia długotrwałego postępowania dowodowego w znacznym zakresie oraz w sprawach o szczególnym znaczeniu dla dyscypliny, Komisarz Ligi może podjąć decyzję o przekazaniu ich do rozpoznania w I instancji przez Komisję Dyscyplinarną. Postanowienie Komisarza w tym zakresie jest niezaskarżalne.

§ 43

1. W przypadku uzasadnionych wątpliwości do bezstronności Komisarza Ligi strona postępowania może złożyć wniosek o jego wyłączenie od rozpoznania sprawy, wraz ze wskazaniem faktów i dowodów uzasadniających zarzut braku bezstronności.
2. Za okoliczności, o której mowa w ust. 1, nie uważa się:
  - 1) wyrażenia przez Komisarza Ligi poglądu co do prawa i faktów, bądź okoliczności sprawy, wyrażanych w związku z pełnioną przez niego funkcją, w tym również przy wyjaśnianiu stronom czynności lub udzielania pouczeń,
  - 2) udziału Komisarza Ligi w innych sprawach dyscyplinarnych z udziałem stron,
  - 3) bycia przez Komisarza Ligi bezpośrednim świadkiem dokonanego wykroczenia.
3. Wniosek o wyłączenie Komisarza Ligi strona winna zgłosić niezwłocznie, jednak nie później jednak niż 7 dni od dnia powzięcia wiedzy uzasadniającej złożenie wniosku, pod rygorem utraty prawa do jego zgłoszenia na późniejszym etapie.
4. Komisarz Ligi przekazuje niezwłocznie wniosek do Komisji Dyscyplinarnej, wraz ze swoim pisemnym stanowiskiem. Wniesienie wniosku nie wstrzymuje postępowania przed Komisarzem Ligi, z zastrzeżeniem, że nie może on wydać decyzji o ukaraniu, przed rozpoznaniem wniosku.

5. Wniosek o wyłączenie Komisarza Ligi rozpatruje Komisja Dyscyplinarna. Decyzja Komisji Dyscyplinarnej nie podlega zaskarżeniu.
6. W przypadku uwzględnienia wniosku Komisja Dyscyplinarna rozpatruje sprawę *de novo* jako organ I instancji, a strony posiadają prawo do wniesienia odwołania od decyzji Komisji Dyscyplinarnej do Komisji Odwoławczej jako organu II instancji.
7. W przypadku oddalenia wniosku, wszystkie czynności Komisarza Ligi podjęte w postępowaniu pozostają w mocy, chyba że Komisja Dyscyplinarna uzna, że wymagają one powtórzenia.
8. W przypadku konieczności powtórzenia postępowania dowodowego Komisja Dyscyplinarna może wyznaczyć jednego z członków Komisji Dyscyplinarnej do przeprowadzenia czynności dowodowych w sprawie.
9. Ponowny wniosek o wyłączenie Komisarza oparty na tych samych podstawach jest niedopuszczalny.
10. Komisarz Ligi podlega wyłączeniu z urzędu od orzekania w sprawach, w których był pokrzywdzonym, sprawcą lub uczestnikiem zdarzenia.

§ 44

1. Komisję Dyscyplinarną ZPRP w składzie 5 – 7 osób powołuje się w drodze uchwały Zarządu ZPRP.
2. Komisja Dyscyplinarna ZPRP pełni funkcję organu dyscyplinarnego I instancji w sprawach wykroczeń dyscyplinarnych:
  - 1) popełnionych w czasie lub w związku ze zgrupowaniami i zawodami reprezentacji narodowych przez kluby, zawodników, trenerów i członków ekip reprezentacyjnych oraz członków kierownictwa reprezentacji, w tym w szczególności dotyczących odmowy zwolnienia reprezentanta Polski, odmowy udziału w kadrze narodowej, niesportowe lub niegodne zachowanie członków ekipy narodowej,
  - 2) popełnionych przez agentów piłki ręcznej lub w związku z korzystaniem z usług agentów,
  - 3) popełnionych przez delegatów ZPRP oraz sędziów, w tym sędziów głównych turniejów,
  - 4) dotyczących korupcji sportowej, oraz manipulowania wynikami zawodów,
  - 5) popełnionych przy realizacji procedur transferowych,
  - 6) w sprawach, w których Komisarz Ligi uległ wyłączeniu,
  - 7) w sprawach przekazanych przez Komisarza Ligi.
3. Komisja Dyscyplinarna pełni funkcję organu dyscyplinarnego II instancji rozpatrującego odwołania od decyzji dyscyplinarnych Komisarza Ligi, wydanych w I instancji.

4. Zarząd ZPRP może ponadto w drodze uchwały upoważnić Komisję Dyscyplinarną do prowadzenia egzekucji obowiązków wynikających z ostatecznych i prawomocnych orzeczeń organów dyscyplinarnych ZPRP oraz Trybunału Arbitrażowego do Spraw Sportu, a także z orzeczeń i decyzji organów porządkowych i administracyjnych Związku.
5. Komisja Dyscyplinarna orzeka w składach co najmniej trzyosobowych, powoływanych przez Przewodniczącego Komisji.
6. Komisja Dyscyplinarna ZPRP działa na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez Zarząd Związku w drodze uchwały.
7. Regulamin, o którym mowa w ust. 6, powinien określać w szczególności:
  - 1) organizację wewnętrzną Komisji,
  - 2) rolę i zadania przewodniczącego i sekretarza Komisji,
  - 3) formy gromadzenia i przechowywania dokumentów Komisji.

§ 45

1. Komisję Odwoławczą ZPRP w składzie 5 – 7 osób powołuje się w drodze uchwały Zarząd ZPRP.
2. Komisja Odwoławcza ZPRP pełni funkcję organu dyscyplinarnego II instancji, rozpatrującego odwołania od orzeczeń wydanych w I instancji przez Komisję Dyscyplinarną ZPRP.
3. Komisja Odwoławcza ZPRP działa na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez Zarząd Związku w drodze uchwały.
4. Regulamin, o którym mowa w ust. 3, powinien zawierać w szczególności:
  - 1) organizację wewnętrzną Komisji,
  - 2) rolę przewodniczącego i sekretarza Komisji,
  - 3) formy gromadzenia i przechowywania dokumentów Komisji.

§ 46

1. Zarząd ZPRP pełni funkcję organu dyscyplinarnego I instancji w sprawach wykroczeń popełnionych przez członków zwyczajnych Związku przy realizacji zadań statutowych.
2. Walne Zgromadzenie Delegatów ZPRP pełni funkcję organu dyscyplinarnego II instancji w sprawach, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 4

Postępowanie przed organami dyscyplinarnymi I instancji

§ 47

1. Organy dyscyplinarne I instancji mogą wszcząć postępowanie dyscyplinarne lub odmówić jego wszczęcia, z uwzględnieniem ust. 2 i 3.
2. Nie wszczyna się postępowania w sprawie wykroczenia dyscyplinarnego, jeżeli od daty jego ujawnienia upłynęło 6 miesięcy z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W przypadku wykroczeń korupcyjnych okres przedawnienia ulega wydłużeniu do lat 5 i liczy się od daty pozyskania przez organ dyscyplinarny wiarygodnych informacji o ich popełnieniu.

§ 48

1. Organ dyscyplinarny I instancji wszczyna postępowanie dyscyplinarne po uzyskaniu informacji bądź materiałów uzasadniających podejrzenie popełnienia wykroczenia dyscyplinarnego.
2. Organ dyscyplinarny I instancji wszczyna postępowanie z własnej inicjatywy lub na wniosek o wszczęcie takiego postępowania złożony przez:
  - 1) Prezesa Związku, Prezesa Superligi, Dyrektora Biura Związku, w zakresie wszelkich wykroczeń dyscyplinarnych,
  - 2) Komisarza Zmiany Barw Klubowych w zakresie wykroczeń dyscyplinarnych popełnionych przez kluby i zawodników piłki ręcznej przy realizacji procedur transferowych,
  - 3) Dyrektora Sportowego ZPRP w zakresie wykroczeń dyscyplinarnych popełnionych w czasie i w związku ze zgrupowaniami i zawodami reprezentacji narodowych,
  - 4) Kolegium Sędziów ZPRP w zakresie wykroczeń dyscyplinarnych popełnionych przez sędziów,
  - 5) Komisarza do spraw Agentów Piłki Ręcznej w sprawach wykroczeń dyscyplinarnych popełnionych w związku z wykonywaniem czynności agenta piłki ręcznej lub korzystaniem z jego usług.
3. Dla zapewnienia koniecznej i wynikającej ze specyfiki sportu szybkości postępowania, wszelkie czynności w toku postępowania dyscyplinarnego, w tym zeznania świadków oraz wyjaśnienia stron Komisarz Ligi przeprowadza w formie dokumentowej, o ile nie postanowi on inaczej.

§ 49

1. Po wszczęciu postępowania organ dyscyplinarny I instancji przeprowadza czynności wyjaśniające i przygotowawcze, a następnie ustala termin rozpatrzenia sprawy oraz zawiadamia strony o przysługującym im prawie złożenia wyjaśnień.
2. Komisarz Ligi wydaje decyzje dyscyplinarne, po odebraniu ustnych bądź pisemnych wyjaśnień od stron oraz ewentualnie pisemnych zeznań świadków i bez wyznaczania posiedzenia z udziałem stron, chyba że jest to niezbędne dla wyjaśnienia okoliczności sprawy.
3. Komisarz Ligi może pominąć inne środki dowodowe, jeśli wykroczenie jest w sposób nie budzący wątpliwości potwierdzone materiałem rejestracji zawodów, co nie wyklucza prawa obwinionego do powołania tych środków dowodowych w II instancji.
4. Komisja Dyscyplinarna podejmuje decyzje na posiedzeniach, w których mają prawo brać udział strony i ich pełnomocnicy.

5. Ze względu na konieczność zapewnienia integralności i sprawności przebiegu rozgrywek, w sprawach wykroczeń popełnionych w trakcie zawodów, zagrożonych karami odsunięcia od udziału w zawodach, Komisarz Ligi może podjąć decyzję o rozpoznaniu sprawy w trybie przyśpieszonym, jeśli wykroczenie zostało opisane w protokole zawodów lub zostało zarejestrowane na materiale video, a okoliczności jego popełnienia nie budzą w jego ocenie wątpliwości.
6. O wszczęciu postępowania i rozpoznaniu jej w trybie przyśpieszonym niezwłocznie zawiadamia się strony i wyznacza się 24-godzinny termin na zajęcie stanowiska w sprawie. W zawiadomieniu wskazuje się adres elektronicznej skrzynki pocztowej na którą strona może złożyć stanowisko z pouczeniem, że niezastosowanie się do powyższego trybu będzie skutkować pominięciem stanowiska strony.
7. Rozpoznając sprawę w trybie przyśpieszonym, Komisarz Ligi winien wydać decyzję w terminie 48 godzin od wszczęcia postępowania.

§ 50

1. Posiedzenia zespołów orzekających Komisji Dyscyplinarnej są jawne dla stron i powinny gwarantować im prawo do obrony.
2. Na zarządzenie przewodniczącego zespołu orzekającego posiedzenia mogą się odbywać w formie zdalnej, za pomocą środków porozumiewania się na odległość.
3. W trakcie postępowania przed Komisją Dyscyplinarną zarówno obwinieni, jak i pokrzywdzeni powinni mieć prawo do:
  - 1) udziału we wszystkich fazach postępowania,
  - 2) dostępu do akt sprawy, w tym do zebranych dowodów,
  - 3) zadawania pytań, składania oświadczeń, żądań i wniosków, w tym dowodowych.
4. Jeżeli strona jest powiadomiona o terminie posiedzenia, jej nieobecność na rozprawie nie stoi na przeszkodzie w rozpoznaniu sprawy i wydaniu orzeczenia.

§ 51

1. Posiedzenia zespołu orzekającego są protokołowane.
2. Protokolanta wyznacza przewodniczący zespołu orzekającego spośród członków zespołu.
3. Protokół powinien w szczególności zawierać:
  - 1) oznaczenie zespołu, sprawy, miejsca i daty posiedzenia, imiona i nazwiska członków zespołu orzekającego, stron, świadków i przedstawicieli klubów,
  - 2) przebieg czynności, w tym wyjaśnienia i wnioski uczestników posiedzenia, przebieg i wyniki postępowania dowodowego, wydane w toku posiedzenia postanowienia i zarządzenia.
4. Protokół podpisują protokolant i przewodniczący zespołu orzekającego.

§ 52

1. Wydanie orzeczenia o ukaraniu powinno być poprzedzone postępowaniem dowodowym.
2. Organy dyscyplinarne mają prawo pominięcia środków dowodowych, które nie zostały zgłoszone przez strony przy ich pierwszej czynności w sprawie, chyba że możliwość, albo potrzeba zgłoszenia dowodu powstała później.
3. Organy dyscyplinarne mają również prawo do pominięcia środków dowodowych, jeżeli z już zebranego materiału dowodowego wynika, że popełnienie wykroczenia dyscyplinarnego oraz jego okoliczności są bezsporne, a dodatkowe dowody powoływane są jedynie dla zwłoki.
4. Organy dyscyplinarne decydują o wymiarze kary na podstawie zebranych materiałów i informacji, po rozważeniu wszelkich okoliczności związanych ze sprawą, a w szczególności na podstawie:
  - 1) opisu zdarzeń przez sędziów zamieszczonego w protokole zawodów, dodatkowym raporcie lub uzupełniających wyjaśnieniach,
  - 2) pisemnych sprawozdań sędziów, sędziów głównych, delegatów oraz kierowników ekip reprezentacyjnych na zawodach międzynarodowych, zgrupowaniach i konsultacjach,
  - 3) pisemnych raportów oficjalnych przedstawicieli Związku na zawodach,
  - 4) materiału rejestracji zawodów.
5. Niezależnie od powyższego, organ dyscyplinarny może wezwać:
  - 1) przedstawicieli lub pracowników zainteresowanego klubu w celu uzyskania dodatkowych informacji,
  - 2) świadków,
  - 3) strony do osobistego stawiennictwa.
6. Organ dyscyplinarny ma prawo nakładania grzywien w wysokości do 500 złotych na osoby, które zostały wezwane na rozprawę i nie stawiły się bez usprawiedliwienia, jeżeli osoby te podlegają jurysdykcji ZPRP.

§ 53

1. Organy dyscyplinarne są przy wydawaniu orzeczeń niezależne i podlegają wyłącznie przepisom prawa powszechnie obowiązującego i postanowieniom prawa wewnętrznego Związku.
2. Organ dyscyplinarny wymierza karę dyscyplinarną i dodatkową karę dyscyplinarną według własnego uznania, w granicach przewidzianych w Regulaminie.
3. Obwiniony uznając swoją odpowiedzialność i winę za wykroczenie, może złożyć wniosek o dobrowolne poddanie się karze, składając jednocześnie propozycję jej wymiaru.
4. Organ dyscyplinarny powinien rozpatrzyć przedłożony przez obwinionego wniosek o dobrowolne poddanie się karze. W przypadku uwzględnienia

- wniosku obwinionego lub uzgodnienia z nim w trakcie postępowania wymiaru kary, obwinionemu nie przysługuje odwołanie §9 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
5. W uzasadnionych przypadkach wymagających niezwłocznej realizacji orzeczenia, organ dyscyplinarny I instancji może każdemu swojemu orzeczeniu nadać rygor natychmiastowej wykonalności. Kary odsunięcia są natychmiastowo wykonalne. W takim przypadku wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonalności kary.

§ 54

1. Organ dyscyplinarny może zawiesić karę po odbyciu połowy tejże kary.
2. Okres zawieszenia wykonania orzeczonej kary dyscyplinarnej wynosi od pół roku do 2 lat i biegnie od daty wydania orzeczenia o zawieszeniu kary.
3. Organ I instancji, może zawiesić wykonanie orzeczonej kary, jeżeli uzna to za celowe z uwagi na zaistniałe okoliczności i dotychczasową postawę osoby, która popełniła wykroczenie. Kara pieniężna nie podlega zawieszeniu.
4. Jeżeli na ukaranego w okresie zawieszenia nałożona zostanie kara za jakiegokolwiek wykroczenie podobne do uprzednio popełnionego, organ orzekający odwiesza i egzekwuje wykonanie zawieszony kary.
5. W okresie zawieszenia kary nie można zawiesić żadnej kary za kolejne wykroczenie dyscyplinarne.

§ 55

1. Po wyjaśnieniu sprawy przewodniczący zespołu zamyka posiedzenie, odbywa naradę niejawną i wydaje orzeczenie o ukaraniu albo o umorzeniu lub o odroczeniu postępowania.
2. Orzeczenie zapada w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów. Żaden z członków zespołu orzekającego nie może wstrzymać się od głosu.
3. Członkowie zespołu orzekającego zobowiązani są do zachowania tajemnicy narady.

§ 56

1. Komisarz Ligi wydaje orzeczenie na piśmie i doręcza je stronom wraz z uzasadnieniem. W przypadku orzeczeń Komisji Dyscyplinarnej Przewodniczący zespołu orzekającego ogłasza stronom treść sentencji orzeczenia na posiedzeniu, na którym zamknięto postępowanie dowodowe i podaje ustnie najważniejsze powody rozstrzygnięcia.
2. Pisemne orzeczenie wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o prawie do złożenia odwołania w określonym terminie podlega doręczeniu stronom. Od daty doręczenia biegnie termin na złożenie odwołania.
3. Uzasadnienie orzeczenia powinno zawierać w szczególności wskazanie podstawy prawnej i faktycznej rozstrzygnięcia, faktów, które organ orzekający uznał za udowodnione oraz faktów, którym nie dał wiary.

4. Orzeczenia mogą być wydane, podpisywane i doręczane w formie dokumentowej.

Rozdział 5

Postępowanie przed organami dyscyplinarnymi II instancji

§ 57

1. Od orzeczenia o ukaraniu wydanego przez Komisarza Ligi, przysługuje odwołanie do Komisji Dyscyplinarnej.
2. Od orzeczenia o ukaraniu wydanego przez Komisję Dyscyplinarną w pierwszej instancji przysługuje odwołanie do Komisji Odwoławczej.
3. Odwołanie, powinno być złożone na piśmie za pośrednictwem organu, który je wydał, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.
4. Rozpatrzenie odwołania uzależnione jest od wpłacenia w terminie, o którym mowa w ust. 3, kaucji pieniężnej w wysokości 4 000 złotych.
5. Zwrot kaucji następuje tylko w przypadku uwzględnienia odwołania w całości.
6. Odwołanie, które nie zostało złożone w terminie oznaczonym w ust. 3 albo nie zostało w tym czasie opłacone, podlega odrzuceniu. W takiej sytuacji organ II instancji umarza postępowanie odwoławcze.
7. Orzeczenia I instancji, od których nie wniesiono skutecznie odwołania oraz orzeczenia II instancji są prawomocne i wykonalne.

§ 58

1. Odwołanie powinno zawierać w szczególności:
  - 1) oznaczenie organu odwoławczego, do którego jest kierowane,
  - 2) oznaczenie strony wnoszącej odwołanie,
  - 3) sprecyzowanie zarzutów stawianych zaskarżonemu orzeczeniu i ich uzasadnienie,
  - 4) sformułowanie żądań strony,
  - 5) podpis strony.
2. Powołanie nowych środków dowodowych możliwe jest tylko wtedy, gdy strona wykaże, że nie mogła ich powołać w postępowaniu przed organem I instancji.
3. Organ dyscyplinarny I instancji przekazuje odwołanie do organu odwoławczego wraz z informacją o spełnieniu warunków wymienionych w § 57 ust. 3 i 4 i przedkłada swoje stanowisko do argumentów podniesionych w odwołaniu. Organ I instancji lub jego przedstawiciel ma prawo do udziału i do prezentowania swojego stanowiska podczas rozprawy w II instancji.

§ 59

1. Organy dyscyplinarne II instancji, z zastrzeżeniem ustępu 2, prowadzą postępowanie w formie rozprawy z udziałem odwołującego się oraz innych stron i uczestników postępowania.

2. W przypadku zaistnienia przesłanek do odrzucenia odwołania w związku z niespełnieniem wymogów formalnych, organ II instancji może odstąpić od wyznaczenia rozprawy i odrzucić odwołanie na posiedzeniu niejawnym.

§ 60

1. Organ II instancji rozpatrujący sprawę dokonuje jej oceny od nowa i nie jest związany zakresem zaskarżenia.
2. Organ II instancji może:
  - 1) utrzymać w mocy zaskarżone orzeczenie, albo
  - 2) zmienić zaskarżone orzeczenia i orzec co do istoty sprawy, albo
  - 3) uchylić zaskarżone orzeczenie i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji, albo
  - 4) uchylić zaskarżone orzeczenie i umorzyć postępowanie w danej sprawie, albo
  - 5) odrzucić odwołanie z powodu niespełnienia wymogów formalnych.
3. Organ II instancji przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania jedynie w przypadku, jeśli w I instancji popełniono znaczące uchybienia proceduralne, które miały wpływ na wynik sprawy lub jeśli postępowanie wymaga powtórzenia w całości lub znacznej części.

§ 61

1. Przewodniczący zespołu orzekającego ogłasza stronom treść sentencji orzeczenia na posiedzeniu, na którym zamknięto postępowanie dowodowe i podaje ustnie najważniejsze powody rozstrzygnięcia.
2. Uzasadnienie orzeczenia powinno zawierać w szczególności wskazanie podstawy prawnej i faktycznej rozstrzygnięcia, faktów, które organ orzekający uznał za udowodnione oraz faktów, którym nie dał wiary. Orzeczenie organu II instancji wraz z uzasadnieniem podlega doręczeniu stronom.
3. Orzeczenie organu II instancji w sprawach dyscyplinarnych powinno zawierać pouczenie o warunkach składania skargi do Trybunału Arbitrażowego do Spraw Sportu przy PKOL.

Rozdział 6

Postępowanie dyscyplinarne w sprawach członkowskich

§ 62

Zarząd Związku i Walne Zgromadzenie Delegatów ZPRP prowadzą postępowanie dyscyplinarne w sprawach wykroczeń popełnionych przez członków zwyczajnych Związku przy realizacji zadań statutowych.

§ 63

1. Wniosek w sprawie zawieszenia lub wykluczenia członka Związku składa Dyrektor Biura Związku lub osoba przez niego wskazana wraz z uzasadnieniem i przedłożeniem dowodów naruszenia przepisów statutowych.
2. Decyzję w sprawie zawieszenia lub wykluczenia członka Związku podejmuje się na posiedzeniu plenarnym Zarządu. Uchwała w tej sprawie jest podejmowana w głosowaniu tajnym większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy członków Zarządu.
3. Uchwała o zawieszeniu lub wykluczeniu członka Związku powinna zawierać w szczególności:
  - 1) uzasadnienie zawieszenia lub wykluczenia,
  - 2) pouczenie o możliwości złożenia odwołania do najbliższego Walnego Zgromadzenia Delegatów w terminie 30 dni od daty otrzymania uchwały.
4. Uchwała o zawieszeniu członka Związku w jego prawach powinna ponadto określać okres zawieszenia oraz konsekwencje zawieszenia.

Rozdział 7

Postępowanie arbitrażowe w ZPRP

§ 64

1. Prawo złożenia skargi do Trybunału Arbitrażowego do Spraw Sportu, zwanego dalej Trybunałem, przysługuje ukaranym i poszkodowanym w wyniku postępowania dyscyplinarnego lub w sprawach członkowskich, prowadzonych przez organy ZPRP.
2. Prawo, o którym mowa w ust. 1, przysługuje:
  - 1) od orzeczeń Komisji Dyscyplinarnej wydanych w II instancji i orzeczeń Komisji Odwoławczej ZPRP,
  - 2) od uchwał Walnego Zgromadzenia Delegatów ZPRP w sprawach dotyczących zawieszenia lub wykluczenia członka zwyczajnego Związku.

§ 65

Strony składają skargę bezpośrednio do Trybunału z uwzględnieniem trybu i zasad określonych w ustawie o sporcie oraz w regulaminie Trybunału wydanym na podstawie tejże ustawy.

Rozdział 8

Postanowienia szczególne

§ 66

Organ dyscyplinarny prowadzi ewidencję spraw dyscyplinarnych.

Rozdział 9

Postanowienia końcowe

§ 67

1. Zmiany niniejszego Regulaminu mogą być dokonane wyłącznie w drodze uchwały Walnego Zgromadzenia Delegatów ZPRP.
2. W przypadku zmiany Regulaminu po popełnieniu wykroczenia zastosowanie ma Regulamin w brzmieniu względniejszym dla obwinionego.

§ 68

1. Prawo interpretacji przepisów Regulaminu przysługuje Zarządowi ZPRP.
2. Jeżeli przy rozpoznawaniu spraw w I lub II instancji wyłoni się zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości, co do stosowania określonych przepisów Regulaminu, organ dyscyplinarny jest obowiązany odroczyć rozpoznanie sprawy i przedłożyć zagadnienie prawne do rozstrzygnięcia Zarządowi ZPRP.
3. Interpretacja dokonana w formie, o której mowie w ust. 1, wiąże wszystkie organy ZPRP.

